

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 5.

ЦАРИГРАДЪ, МАРТА 1869.

БРОЙ 3.

НАЙ ВАЖНЫЙ-ТЪ ВЪПРОСЪ.

Много ся говори въ тѣзи врѣмена за нѣкои важны въпросы които занимаватъ умове-тѣ на челоѡцы-тѣ по свѣтъ-тѣ.

Отъ тѣзи въпросы нѣкои си биватъ политически, а други биватъ църковни; нѣкои си сж мѣстны; сирѣчь, касаѣтъ ся само до жители-тѣ отъ единъ градъ или отъ единъ народъ; а пакъ други въпроси има които ся касаѣтъ до цѣлый челоѡвѣческый родъ.

Има обаче единъ въпросъ който е важенъ за всякой челоѡвѣкъ, защото ся относя не само на кратковрѣмный-тѣ тойзи животъ, но и на бѣдѣщій-тѣ животъ отвѣдъ гробъ-тѣ. Когато всички-тѣ други въпроси изгубятъ важность-тж си и нѣма кой да полюбопытствува за рѣшеніе-то имъ, тойзи въпросъ вѣчно си останува. Прѣдмети-тѣ на други въпросы като сж врѣмenni или свѣтовни, у-вяхнуватъ и ся свѣршватъ, а прѣдметъ-тѣ на тойзи въпросъ е безсмертенъ и вѣченъ, и важность-та му никога ся не умалява. За това като четешъ тѣзи думы, ты кой и да си, не дѣй ги хвърля на странѣ като недостойны за твое-то вниманіе и слушаніе, не дѣй ги отхвърля защото чрѣзъ тѣхъ ся прѣдлага и прѣдъ тебе тойзи най важный-тѣ въпросъ, и отъ тебе ся изыскува едно рѣшеніе.

Начало-то на животъ-тѣ въ душѣ-тж става когато Святый Духъ Божій по-дѣйствува и когато, подъ негово-то вліяніе, каменно-то сѣрдце ся умекчава и строшено-то и ранено-то сѣрдце ся при-вѣрзува и ся исцѣлява.

Това промѣненіе което става въ душѣ-тж по дѣйствіе-то на Духа Божій

нарича ся ново рожденіе, пакрыожденіе, рожденіе отъ Духа и пр. и то е толкозъ необходимо нужно щото самъ Господъ рече, "Истинѣ, истинѣ ти казвамъ, ако ся не роди нѣкой изново, не може да види царство-то Божіе".

Сега, читателю, голѣмо-то питаніе кѣмъ тебе, важный-тѣ тойзи въпросъ който иска отъ тебе рѣшеніе, това е "Пріе ли ты това промѣненіе? Роденъ ли си изново? Имашъ ли душевенъ животъ или не?"

Пыташъ ли мя въ що сѣстои това промѣненіе, и какъ може нѣкой да знае пріелъ ли го е или не? Отговарямъ че първый тѣ знакъ или бѣлѣтъ чрѣзъ който ся показеа това промѣненіе е *любовь*: любовь кѣмъ Бога като Създатель, кѣмъ Господа Иисуса Христа като Икупитель и Божественъ Спаситель, и кѣмъ челоѡцы-тѣ като братія. Имашъ ли ты тѣзи любовь? Обычашъ ли Христа? Свято-то негово име, святой-тѣ неговъ кръстъ, свята-та негова кръвь, святы-тѣ неговы заповѣди; всички тѣзи многоцѣнны ли сж за тебе? Имашъ ли Христа като все во всѣхъ? Имашъ ли таквѣзи прѣданность кѣмъ него щото да търсишь въ всички-тѣ си дѣла да го прославишь?

Таквѣзъ любовь ако имашъ кѣмъ Господа, то ще обычашъ всичко що е угодно Нему и ще ся отвращашъ отъ оно-ва което е омызно Нему. Таквозъ ли е сѣстояніе-то ти? Какво правишь за да показвашъ тѣзи любовь койж-то имашъ за Христа? Като си намѣрилъ за себе си единъ неисказанъ благодать, едно неисчерпаемо богатство, и единъ бескрайнъ милость въ Иисуса Спасителя, стараешъ

ли си чрѣзъ думы-тъ си, и чрѣзъ примѣръ-тъ си да привождашъ всички-тъ чловѣцы при Него за да съучаствовать и тѣ въ тѣзи добрини?

Съ други думы да кажемъ: тойзи за тебе най първый-тъ въпросъ е "Християнинъ ли си?" живѣ, събуденъ, дѣятеленъ Християнинъ. Християнинъ не само въ църквѣ-тъ, но и въ пазаръ-тъ; не само въ исповѣданіе-то си, но и въ търговіѣ-тъ си и въ повседневнѣ-тъ си работѣ. *"Търсите първо Царство-то Божіе и правдѣ-тъ неговѣ, и всичко-то това ще ви ся приложи."*

—о—

ПОХВАЛА ОТЪ ЧЛОВѣЦЫ-ТЪ.

Друга възъ отъ естество-то наклонность къмъ похвалы-тъ е славолубіе-то. Похвала-та отъ чловѣцы-тъ ако и да не е нѣщо по благородно отъ земны-тъ благости, прѣдметъ е на чловѣческы-тъ животъ, услаждава умъ-тъ и удовлетвува сърдце-то както добри-тъ гласове услаждаватъ ухо-то, или добросоковны-тъ храни вкусъ-тъ.

Язычници-тъ имахъ похвалѣ-тъ отъ чловѣцы-тъ за источникъ на всичко що освѣтляваше прочуваніе-то на име-то имъ. Така Ѳемистоклесъ, като былъ още дѣте, казвалъ; че го не оставяла побѣда-та Мелтіадова да спи, и когато станалъ голѣмъ и славенъ, исповѣдвалъ че сладость-та коѣто усѣщалъ, като го показвали съ пѣръсть въ народны-тъ събрания, възпаграждавала го за всички-тъ завършванія колкото былъ направилъ за отечество-то си.

На Тулія Римлянинъ-тъ не му было срамъ да обнародва на свѣтъ-тъ суетѣ-тъ си, че защитилъ отечество-то си Римъ отъ сѣзаклѣты-тъ противъ градъ-тъ, не отъ духъ на отечестволюбіе, но да възстави за себе си памятникъ на слава. Това мудрованіе сѣ слѣдвали и Стоическы-тъ и Кыпическы-тъ философи. Това мудрованіе поради строгость-тъ на Фарисеи-тъ, които сѣ правили всичко и самы-тъ честны въроисповѣдны длжности за да бѣдѣтъ видѣни и да ги хвалятъ чловѣцы-тъ.

Днесъ мнозина чловѣцы отъ всякакъвъ класъ водятъ ся въ работы-тъ си отъ исто-то мѣдрованіе, сирѣчь отъ похвалѣ-тъ отъ чловѣцы-тъ. Чловѣческо-то естество, по злощастіе, въ това нѣщо е

исто всякадѣ и всякогы: а слава явно отъ туй, че чловѣцы-тъ усѣщатъ скърбъ, когато слушатъ че хвърлятъ върхъ тѣхъ рѣчи обезчестителны и прѣзирателны; а радость и услажденіе, когато ся похваляватъ отъ други-тъ.

Любовь-та на похвалы-тъ накара Фарисеи-тъ да отхвърлятъ Христа и е причина която е възбранила, и сега възбрана мнозина да исповѣдатъ и да слѣдватъ истинѣ-тъ; тази причина прави мнозина да ся именуватъ Християни, а да не държатъ Христовы-тъ заповѣди, и да утвърждаватъ и други-тъ въ заблужденіе-то, за да не загубватъ похвалѣ-тъ на согражданы-тъ и подобновѣрцы-тъ си.

Наклонность-та къмъ похвалѣ-тъ отъ чловѣцы-тъ не само възбрани нечестивый-тъ да повѣрва въ Христа, но устрашава и съсыпува, и не редко завлича и самы-тъ благочестивы съсъ стрѣмительны-тъ си вѣстанія; нужда е да ся удушва когато ся яви, защото е заразителна и погубва душѣ-тъ на коѣто спасеніе-то зависи отъ покоряваніе-то на Бога и отъ вѣрѣ-тъ въ Господа Исуса Христа.

Тази наклонность, ако не ся удуши съ вѣрме и всеконечно, не само води къмъ зло-то, но и повѣржда и заразя и всичко що ся види добро. Принуждава чловѣка да прави всичко за свое пріобрѣтеніе, за да бѣде хваленъ отъ чловѣцы-тъ. Както нискы-тъ двороласкатели не знаѣтъ нищо друго добро или зло освѣнь щѣнія-та на господари-тъ си, така и онѣзи що не умирътвяватъ тази наклонность къмъ похвалѣ-тъ, най сетнѣ толкозъ ся обладаватъ отъ неѣхъ щото не можѣтъ да иматъ ни мудрованія ни чувствуванія, нито други дѣла освѣнь да ся хвалятъ прѣдъ чловѣцы-тъ противъ ясно-то поучваніе на Свято-то Писаніе и свидѣтельство-то и обличеніе-то на съвѣсть-тъ имъ. Но на благочестивый-тъ чловѣкъ само-то славолубіе, само-то намѣреніе трѣба всякога да е какъ да ходи, какъ да живѣе, благоугодно прѣдъ Бога, безъ да гледа дали чловѣцы-тъ удобраватъ или не удобраватъ характеръ-тъ и поведеніе-то му.

Ако, въ исполненіе-то на длжность-тъ си придобыва, както често ся случва, похвалѣ-тъ на истинны-тъ Християны, трѣбва да благодари Бога за благодать-

тж койкто му дава. А на противъ ако посрѣща бесчестіе и прѣзрѣніе, да ся не смущава отъ тѣхъ, но нека върви постоянно по пѣть-тъ на длѣжность-тъ, безъ да го е gryжа дали този неговъ вървежъ съблзнява нѣкои или не. Благочестивый-тъ не трѣба да оставя характеръ-тъ си или да възбранява ревность-тъ му заради истинѣ-тъ Божіѣ, или да дава сумнение за неѣхъ.

Умъртвяніе-то, и удушаваніе-то на тѣзи вѣнъ отъ естество-то наклонность е едно отъ най голѣмы-тъ отрицанія които благочестивый-тъ има да направи: по благородно отрицаніе отъ себе си, и освѣнъ благочестивый-тъ другъ не може да опрѣдѣли цѣнѣ-тъ и да опыта сладость-тъ си.

Благочестивый-тъ чловѣкъ, макаръ че ся наслаждава отъ похвалы-тъ на други-тъ както и други-тъ чловѣци, съсъ всичко туй има яки побужденія да ся прилѣпява при Исуса Господа. Исусъ Христосъ, отъ първѣ-тъ минутѣ отъ койкто вѣрва той въ него, става най високъ и най великъ прѣдметъ на увѣреніе-то и на надеждѣ-тъ му — на любовь-тъ и на благодареніе то му — придобыва бесчестны привлѣкательности: за туй е всякогы Христосъ въ умъ-тъ и въ сърдце-то му и пълни размышленія-та му.

Размышлява често и съ удоволствіе заради животъ-тъ Христовъ, че не само прѣзрѣнъ бы Христосъ, но и озлобленія не малко прѣтърпѣ за него — че не скры плещи-тъ си отъ ударенія-та съ бичъ, нито лице-то си отъ присмиванія и плесницы — че носи търнениы-тъ вѣнецъ за срамъ и трѣсть-тъ съсъ жлъчь-тъ за присмѣхъ. А това размышленіе прави похвалѣ-тъ отъ чловѣцы-тъ да губи магыйскѣ-тъ си силѣ, и събужда въ сърдце-то му усѣщаніе на дълбоко смиреніе и любовь къмъ оногосъ, който бы прѣзрѣнъ, обличенъ и отхвърленъ отъ чловѣцы-тъ заради него. Тойзи смыслъ утишава духъ-тъ му и го уякчава да отстои не само отъ да слѣдва, но и отъ да желае да удовлѣтвори тѣзи вѣнъ отъ естество-то охотѣ.

ФРЕДЕРИКЪ ВЕЛИКИЙ.

Единъ отъ най добри-тъ генералы на Фредерика Великаго бѣше Хансъ Іоакымъ Вонъ Цитенъ, общо нареченъ въ Пру-

сіѣхъ “Дѣдо Цитенъ” или Хюзарскый Царь.

Цитенъ никога не ся срамуваше отъ вѣрѣ-тъ си. Въ всяко врѣме той іѣхъ исповѣдва — прѣдъ голѣмъ и малкъ. Единъжъ той ся отрѣче отъ да отиде на едно угощеніе у господарь-тъ си царь-тъ, защото въ сѣщій-тъ день той искаше да присѣтствува на трѣпезѣ-тъ на Господа и Спасителя си Исуса Христа, понеже бѣше день за причащеніе. Въ идущый-тъ день, като дойде той въ палатѣ-тъ, царь-тъ на когото безбожни-тъ матінія бѣхѣ добрѣ познаты, изрече нѣкои хулителны израженія за свято-то причащеніе, и други-тъ гостіе ся смѣхѣ отъ неговы-тъ думы. Но при това, Цитенъ поклати бѣлѣ-тъ си главѣ серіозно, исправи ся, поздрави царь-тъ, и тогава каза съсъ смѣлъ гласъ:

“Ваше Величество добрѣ знаете, че въ войнѣ въ какъто опасность и да бы была азъ никога не съсъ ся страхувалъ, но на всякъдѣ дързновенно съсъ турялъ животъ-тъ си въ опасность, за Васъ и за отечество-то си, и още имамъ сѣщій-тъ духъ, и днесъ, ако бѣше по-трѣбно, и Ваше Величество ако бѣхте заповѣдали, щѣхъ положи бѣлѣ-тъ си главѣ прѣдъ крака-та ви. Но има надъ насъ отъ горѣ единъ който е поголѣмъ отъ васъ и отъ мене, по голѣмъ отъ всички-тъ чловѣцы. Той е Спаситель-тъ и Избавитель-тъ, който умрѣ за Ваше Величество, и ны е сѣщю искупилъ всички съсъ своѣхъ-тъ си кръвъ. Азъ не можъ никога да оставѣхъ чловѣцы-тъ да ся присмиватъ или укоряватъ тогова Святый; защото въ него е вѣра-та ми, утѣшеніе-то, и надежда-та ми, и въ животъ и въ смъртъ. Насърдена съсъ тѣхъ вѣрѣ, Ваша-та храбра войска ся е дерзновенно била и побѣдила. Ако Ваше Величество подкопавате тѣхъ вѣрѣ, Вы подкопавате въ сѣщю-то врѣме добро-то състояніе на царство-то си.

Цитенъ, съ това явно исповѣданіе на Спаситель-тъ си, направи едно впечатленіе на Царь-тъ. Той усѣщаше че бѣше сгрѣшилъ, като ся присмиваше на вѣрѣ-тъ на генераль-тъ си и не ся срамуваше да исповѣда кривдинѣ-тъ си. Той даде деснѣ-тъ си рѣкѣ на Цитена, като турнѣ лѣвѣ-тъ си на рамо-то на старецъ-тъ, и му каза съ умиленіе:

“О! Честитый Цитене! Колко желаѣх и азъ да вѣрвамъ това нѣщо! Азъ много ви почитамъ. Това присмиваніе още веднѣжъ нѣма да стане.

Царь-тъ тогава станѣ отъ трѣпезѣ-тъ, отпустиѣ други-тъ си гостиѣ, но на Цитена каза: Ела съ мене въ моѣ-тъ стаѣ.”

Какво станѣ въ онзи таенъ разговоръ между Великий-тъ царь и неговый-тъ повеликъ генералъ никога не ся е казало. Но това знаемъ че сами-тъ Господны думы, сир. «Всякой, който исповѣда мене прѣдъ чловѣцы-тъ, ще исповѣдамъ и азъ него прѣдъ Отца моего, който е на небеса» бѣхъ тогава изпълнены у Цитена.

ДОБРЪ ОТГОВОРЪ.

Прѣди малко врѣме въ Единбургъ, слѣдъ като Г-нъ Нортъ бѣше казалъ една проповѣдь, дойде единъ момъкъ въ стаѣ-тъ му, дѣто той приимаше онѣзи гостиѣ, които искахъ личны разговоры и му каза:

“Азъ съмъ слушалъ три проповѣди отъ васъ и не щѣ да внимавамъ нито на васъ нито на проповѣди-тъ ви, ако не ми кажете, защо Богъ дозволи да има грѣхъ въ свѣтъ-тъ.”

“Съ радость ще ви кажъ,” изведнажъ отговорилъ той, “защото той така искаше.”

Момъкъ-тъ ся смая и стоеше тѣй безъ да отговори, и Г-нъ Нортъ пакъ повтори “защото той така искаше” и тогазъ каза още: “ако вы продължавате да ся противите и да ся присмивате на Божіи-тъ работи и напусто да ся гордѣте съ плѣтскый-тъ си умъ и да ся показвате по мудръ отъ Св. Писаніе, азъ ще ви кажъ още нѣщо, което Богъ ще направи. *Той нѣкой денъ ще да ви турне въ свѣтъ-тъ огнь.* На пусто ще ся противите на Създателъ-тъ си. Не можете да устоите срѣщъ него. Нито мнѣнія-та ви за неговы-тъ работи, нито хулителны-тъ ви думы за тѣхъ, не щѣтъ нито най малко да умаля-тъ болѣ-тъ на вѣчо-то ви осѣжденіе което, вѣроятно ще достигнете, ако слѣдвате съ съ сегашный-тъ си духъ. Имаше такыва противници, както вые сте сега и въ врѣме-то на Св. Павла, и какъ имъ отговори той: “*Но, о чловѣче, ты кой си що отговаряшь срѣщъ Бога?*”

Въ това, младежъ-тъ прѣвари Г-на Норта и го попыта “Има ли такъвъ стихъ въ Библиѣ-тъ?”

“Да, има”, отговори той, “въ деветъ-тъ главѣ къ Римляномъ; и азъ ви свѣтвамъ да идете удома си и да прочетете тѣзи главѣ, и виждете тамъ, какъ Богъ казва че има правдѣ той да прави *всичко, както иска* безъ да остави направено-то нѣщо да рече на оногъ, който го е направилъ: *Защо си мя така направилъ?* Има още нѣщо, което трѣбва да помните дѣто Богъ искаше да остави грѣхъ да направи — *Богъ искаше да проводи Исуса.* Отъ своѣ-тъ свободнѣ и самоволнѣ благость, Богъ даде единородный-тъ си сынъ да умре за грѣшници-тъ *вмѣсто тѣхъ*; така щото ако и да сѣтъ сѣгрѣшили и сѣ направили нѣща достойны за смъртъ, пакъ *нито единъ* отъ тѣхъ никога не ще ся хвърли въ нѣкълъ-тъ, ако бы да приеѣ Исуса за самый-тъ си Спаситель, и да вѣрва въ него и да ся надѣе на слово-то му. Нѣмамъ врѣме сега повече да ви говорѣмъ за щото, други мя чакатъ. Идѣте удома си, внимавайте на онова което съмъ ви казалъ, и дапо Святыи Духъ да го благослови заради Исуса Христа.”

Тойзи разговоръ станѣ въ Недѣлѣ въечеръ. На идущій Петѣкъ, като Г. Нортъ бѣше у единъ пріятель — слуга-та му дойде да го повыка за щото нѣкой момъкъ искаше да ся разговори съ него. Момъкъ-тъ като влѣзѣ, каза: Помните ли мя?”

“Помните ли момъкъ-тъ, който въ Недѣлѣ попыта защо Богъ дозволилъ да има грѣхъ въ свѣтъ-тъ?”

“Да, добръ помнѣ.”

“Добръ Г-не, азъ съмъ она момъкъ, и вы казахте че Богъ допуснѣлъ да има грѣхъ въ свѣтъ-тъ *защо-то тѣй искаше*; и ми казахте да идѣ удома и да четѣ деветъ-тъ главѣ отъ Посланіе-то Римляномъ; още че *Богъ искаше да проводи Исуса* да умрѣ за такыва грѣшници, както съмъ азъ; и азъ направихъ така, Господине, каквото ми казахте; и слѣдъ това, припаднѣхъ прѣдъ Бога и молихъ му ся да ми прости грѣхове-тъ за щото Исусъ умре за мене, и да ми даде Святыи-тъ си Духъ, да исчисти всички нечисты мысли отъ сѣрдце-то ми, и Той така направи и сега азъ съмъ честитъ,

о много честить, Господине ! ако и да, дохожда пакъ дяволъ-тъ нѣкога да мя искушава, и мя пыта какъж *причинъ* имамъ да мислѣж че Богъ мя е простилъ, азъ всякога съмъ го отпѣждалъ като съмъ му казалъ че неискамъ да разсѣждавамъ за нѣща споредъ мой-тъ *разумъ*, но споредъ *Божіе-то Слово* : и че сама-та причина, защо азъ знаѣж че съмъ простенъ е, понеже Богъ искаше да мя прости, заради Христа.”

На момѣкъ-тъ лице-то бѣше свѣтло отъ радостъ и миръ, и то бѣше доволна причина, защото Г. Нортъ го не позна. Драгый читателю! *първий-тъ урокъ*, когато единъ бѣденъ грѣшникъ има да учи, е да “вѣрва въ Господа съ всичкото си сърдце, и да вѣрва въ Бога не само за това, което е ясно, но и за онова, което той не разбира, и което не е ясно. Това е вѣра, и такава вѣра почита Бога и спасава душиж-тъ. Това е приѣманіе на царство-то Божіе като малко дѣте, което всякога вѣрва че *всяко нѣщо е право, което баща му казва и прави*, и нека всякога да помнимъ че е писано (и Писанія-та не могатъ да ся развалятъ) че ако ный не приѣмемъ царство-то Божіе както малко дѣте, никакъ не ще влѣземъ тамъ.

ДЪСКА-ТА ОДЪРЖА.

Прѣди много години станжло едно корабострошеніе въ Англійскы-тъ краеморіа, не далечъ отъ градъ-тъ Корноваль. По Божіе смотрѣніе всички ся отървали и никой животъ ся не загубилъ. На другий-тъ день (Свята Недѣля) избавени-тъ корабници присѣгствуваха на селскж-тъ църквѣ за да принесжтъ Богу благодареніе-то си за упазваніе-то на животъ-тъ имъ.

Священникъ-тъ който проповѣдуваше, оцѣняваше благоврѣміе-то си за да даде добро наставленіе, и така съ голѣмъ ревностъ между други добры нѣща той реклъ: “Прѣдставѣте прѣдъ умъ-тъ си състояніе-то на чловѣка който ся дави въ море-то. Една дъска плава по водж-тъ, чловѣкъ-тъ ся хваща за дъскж-тъ по намѣрва че не го одържа, а потъва подъ него. Каквы ще бѣдѣтъ усѣщанія-та му когато му ся прѣкъсне тази надежда? Но ако намѣри че дъска-та го одържа и

не потъва, колко ся радува той! Сега, слушатели мои! Ето за насъ грѣшны, които ся давимъ, Христосъ е дъска-та. Само той може да ны спасе. Той е дъска-та на избавленіе-то. Тази дъска одържа. Не бойте ся, одържа, одържа, и нѣма да потъне! Уловѣте ся незабавно за тѣзи дъскж, и ще бѣдете спасени!”

Минжли ся бѣхж около 14 години врѣме и добрый-тъ тойзи Священникъ бѣше почти забравилъ гореизложено-то събытіе, като дойде при него единъ чловѣкъ еднаж вечеръ и го умоляваше да дойде на едно друго село за да види одного боленъ който умираше. На такъвъ повикваніе той не може да ся откаже, но станжлъ тожъ часъ и отишелъ на село-то. Когато влѣзнжлъ въ стаж-тъ той видѣлъ одного съвсѣмъ непознатъ нему чловѣкъ който бралъ душж. Той колѣничилъ при него и му реклъ, “Брате, повикалъ си мя, ето дойдохъ. Сега ся намѣрвашъ при брѣгъ-тъ на онова страшно прѣхожденіе което очакува всицца ны. Кажими върхъ какво основавашъ надеждж-тъ си за вѣчностъ-тъ?”

Умиращій-тъ чловѣкъ ся виждаше че чуваше и разбираше; но гласъ нѣмалъ вече за да говори. Священникъ-тъ му реклъ пакъ, “Брате мой, ако не можешъ вече да говоришь, то дай ми нѣкой *знакъ*, чрѣзъ който да ми кажешъ да ли въ Христа ти е надежда-та”. Чловѣкъ-тъ събралъ всичкж-тъ си силъ и съ голѣмъ трудъ пошепнжлъ тѣзи най послѣдни-тъ си думы, “*Дъска-та одържа.*”

Той былъ единъ отъ слушатели-тъ на онова слово. Проповѣдникъ-тъ поронилъ сълзы благодарителны като видѣлъ тойзи плодъ отъ трудове-тъ си.

Читателю! тази дъска ще одържи и тебе въ смъртний-тъ часъ. Тя занесе онжзи душж безопасно въ пристанище-то на вѣчно-то упокоеніе: може и твож-тъ да занесе. Уловилъ ли си ся ты за тѣзи дъскж? Исусъ Христосъ е всесилный-тъ Спаситель. “Нѣма друго име подъ небе-то дадено между чловѣцы-тъ чрѣзъ което да ся спасжтъ:” “Какъ можемъ да избѣгнемъ ако прѣнебрѣжимъ това толкози голѣмо спасеніе”?

Той “може съвсѣмъ да спасава тѣзи, които чрѣзъ него приходятъ при Бога понеже е всякога живъ да ходатайствува за тѣхъ”.

ОПЫГЪ НА ЛЮБОВЬ.

О, колко обичамъ Бога! выкижла малка-та Елена, когато майка ѝ ѝ учала на длъжности-тъ ѝ къмъ Бога.— Вървамъ че мыслишь че го обичашъ, мила моя дъще, отговорила майка-та.— Но знайж—увѣрена съмъ че Го обичамъ, отговорила Елена.— Кажи, рекла майка-та, че говоришъ, мамо, азъ тя обичамъ; но ако не слушашъ що ти заповѣдавамъ, мож ли да повѣрвамъ че мя обичашъ? Не. За туй, само онзи може да рече че обича Бога, който прави заповѣди-тъ му: “Ако имате любовъ къмъ мене, упазѣте мои-тъ заповѣди.” (іоан. 14; 15.) “Защото непокорството е както сѣгрѣшеніе-то на магїѣх-тъ; и упорство-то е както нечестіе-то и идолопоклонство-то.” (1 Цар. 15; 23).

ЧЕТЫРИ ВИДА СЛУШАТЕЛИ.

Има четири вида слушатели които слушатъ слово-то.

Първи-тъ сж като *гжбж*, която попива всичко, и добро-то и лошо-то, истинж-тъ и лажж-тъ, и пакъ лесно испуща всичко.

Втори-тъ сж като *хунїж*; уши иматъ, а не чуїктъ; по каквото влѣзва въ едно-то ухо излѣзва прѣзъ друго-то. Чуїктъ безъ да размыслятъ, и така скоро забравятъ.

Трети-тъ сж като *цѣдило*, което прѣцѣжда добро-то, а задържа само зло-то. Лошо-то запомнюватъ а добро-то забравятъ.

Четвърти-тъ сж като *впяло*, чрѣзъ което ся отвѣва слама-та, и останува чисто-то жито.

—о—

ПАЙКЪ-ТЪ.

Видѣхъ завчера единъ пайкъ че бѣ хваналъ въ мрѣжы-тъ си единъ мухъ, казвалъ Петръ на Коста единъ день. А що ѝ стори? попыталъ Коста. Струва ми ся да ѝ е убилъ пайкъ-тъ, защото ѝ чухъ като пѣрполеше тя съ крила а той ѝ завлѣче въ дупкж-тъ си за да ѝ изѣде. А защо не уби ты пайкъ-тъ? попыталъ изъ ново Коста. Защо-то, отговорилъ Павелъ, това бы было жестокость. Ный колимъ говеда-та, овцы-тъ, кокошкы-тъ, и прч. за хранж намъ, но нѣмамы право да убивамы пайкы-тъ, че убивать мухытъ, зашто-то ги убивать за хранж за себе си.

ЗА МАЛКЫ-ТЪ ДѢЦА.

МАЛКЫЙ-ТЪ ГРИГОРЧО И ЯБЪЛКА-ТА.

На малкий-тъ Григорчо баща му работялъ единъ заранъ въ земникъ-тъ, когато Григорчо стоялъ отъ срещж и гледалъ съ вниманіе какъ цѣпялъ баща му дърва-та. Подиръ това баща му извадилъ изъ пазухж-тъ си единъ хубавъ червенъ ябълкж та ѝ подалъ на малкий-тъ Григорча, и рекъ, “Земи че ѝ изѣжъ заради благочиніе-то си.” Но Григорчо безъ да поклати ржкж-тъ си за да земе поне ябълкж-тъ, отговорилъ, “*Майка ми не ми позволява повече отъ единъ ябълкж да изядамъ всякж сутринж.*” Григорчо былъ много дни нездравъ, и майка му зарѣчала му да яде по двѣ ябълкы само на день, единъ заранъ и другъ слѣдъ пладне, защото мыслила че повечето могатъ да го поврѣдятъ. Като му подавалъ баща му ябълкж-тъ, Григорчо си напомнилъ, че си былъ изялъ ябълкж-тъ онжъ сутринж, и за туй отговорилъ съ весело лице, “*Мама не ми позволява да изядамъ повече отъ единъ ябълкж всякж заранъ.*”

Кои то дѣца сж были благополучия да иматъ добры майкы и слушатъ що имъ рекжтъ майкы-тъ имъ, упазватъ ся отъ бесчетны примкы, въ които падатъ непокорливы-тъ дѣца. “Почитай бащж си и майкж си, за да бѣдешъ дълголѣтенъ на земїж-тъ, който Господъ Богъ твой дава тебѣ.” Исх. 20; 12.

ПРАЗНОСТЬ.

Може ли орачь-тъ да жьне безъ да посе и да стори угаръ земїж-тъ? Не. Може ли воденичарь-тъ да има брашно безъ да смѣле жито-то? Не. Може ли нѣкой да има хлѣбъ безъ да омѣси? Не. За за живѣе нѣкой спокойно на този свѣтъ трѣба да е трудолюбивъ и да ся труди; инакъ е прѣзирателенъ и като по доленъ и отъ самы-тъ животны. Притч. 6; 6.

— Сърдце-то на лѣнивы-тъ е сѣяба-та на діавола. Не орана-та нива скоро прозябнува бурени.

Силна память. — Картеретъ управитель-тъ на Ирландїѣ на 1724 лѣто можалъ да каже изуеъ всичкий-тъ Новъ Завѣтъ отъ първж-тъ главж на Матеея до послѣднїж-тъ на Откровеніе-то.

СКОРОСТЬ.

Скорость-та на парусоносны-тъ кораби е отъ 8 до 12 миля *) въ часъ-тъ; на ристателный-тъ конь (дѣто тича на кошій) отъ 20 до 30 миля — на птицъ-тъ отъ 50 до 60 миля — на облацы-тъ въ еднаж силнѣ буріж отъ 80 до 100 миля — на слухъ-тъ 773 — на ядро на топъ отъ 600 до 1,000 миля — на земь-тъ въ въртене-то ѱ около слънце-то 68,000 миля, или сто пѣти по бърза отъ скоростъ-тъ на ядро-то на топъ-тъ — на планетъ-тъ Меркурія 100,000 миля — на видѣлинъ-тъ 800 милліона миля. Растояніе-то по между земь-тъ и слънце-то е 95 милліона миля, а видѣлина-та прѣтичва това разстояніе за 8 минуты; за туй видѣло-то тича единъ милліонъ пѣти поскоро отъ ядро-то на топъ-тъ.

Колко бърза и да е скоростъ-та на вещественны-тъ нѣща, не може да ся сравни съсъ скоростъ-тъ на размышленія-та на чловѣческій-тъ умъ. Тази скоростъ е непрѣсмѣтнаема, въ мгновение на око прѣминува отъ мѣсто на мѣсто, прѣминува суши и океаны и посѣщава отдалечены области. — “И направи Богъ чловѣка по образъ-тъ и подобіе-то си.” Колко чудно нѣщо е дѣйствіе-то на чловѣческій-тъ умъ. Кой може да разбере хитрости-тъ му или да издири источници-тъ на силъ-тъ му! но безумный-тъ чловѣкъ чрѣзъ грѣхъ-тъ става подобенъ на скотове-тъ. Трѣбва отъ малки да оцѣнявамы този божественный даръ, умъ-тъ, и да ся пазимъ отъ грѣхъ, защото грѣхъ-тъ унижава и унищожавя умъ-тъ.

ЦѢНА-ТА НА ВРѢМЕ-ТО.

Врѣме добръ иждивявано, и знанія полезны придобываны, въ случаи-тъ на този свѣтъ сж съюзъ по крѣпкъ отъ остроуміе-то, въображеніе-то и благородіе-то.

На 1805 когато прочутый-тъ заради взаимноучителнѣ-тъ си методъ Ланкастеръ ся прѣдстави прѣдъ Англійскій-тъ царь Георгія Третій, благовѣрный-тъ онзи самодержецъ рече, *че желаетъ всяко сиромашко дѣте по всичкѣ-тъ му държавѣ да ся научи да прочита Св. Писаніе.* Така говорятъ и така правятъ благочестиви-тъ царіе и управители.

ПРИМѢРИ ЗА ДѢЦА-ТА

Двѣ псета были братія, отъ които на едно-то име-то было Лѣвко и было мирно, а на друго-то име-то Вѣлко, и было зло. Онова що ся выкало Вѣлко, когато излизало на вѣнъ устрашавало чловѣцы-тъ, хапало ся съ другы псета и вращало ся ранено: а Лѣвко никогы не ся хапалъ съ другы псета. Единъ день Лѣвко поискалъ да излѣзе на расходъ съ Вѣлка, който по обычай-тъ си сплѣлъ ся съ другы-тъ псета въ давеніе и така ся върнѣлъ укалянъ и едно-то ухо и опашка-та му ранены: а Лѣвко ся върналъ здравъ и читавъ и чистъ. Дали нѣма нѣкои отъ дѣца-та наши-тъ малкы читатели, които да приличать на Вѣлка?

Единъ прочуть политикъ въ Америкѣ, на име Патрикъ Хенрий, въ послѣдньо-то врѣме на живота си като съгледалъ одного отъ пріатели-тъ си че прочиталъ Свято-то Писаніе, реклъ, “Ето една книга по скѣпоцѣнна отъ всякъ другъ книгъ която ся е печатала до сега; но азъ быхъ толкозь безумень, щото не намѣрихъ врѣме да ѱ прочетъ съ вниманіе и съсъ сѣрдечны чувства само сега” Какво страшно исповѣданіе!

ИСТИННО БОГАТСТВО.

Вѣрвайте мя, малкы мои пріатели, *честность-та* е най *добро богатство*. Безчестный-тъ губи най послѣ много повече неже колкото печали; защото *душевната тишина* и *мирна-та свѣсть* сж по скѣпоцѣнны отъ хылады и десеть хылады лиры. “По добро е малко-то съсъ страхъ Господень, неже голѣмо съкровище сдружено съ трепераніе.”

ВИДѢЛО-ТО НА СЛѢНЦЕ-ТО.

Смѣта ся отъ астрономы-тъ (звѣздобройцы-тъ,) че видѣлина-та на Слънце-то е равна съ видѣлинъ-тъ на 5,563 свѣщи наредены около половинъ лактъ далечъ отъ чловѣка; и единъ милліонъ пѣти по яка отъ видѣлинъ-тъ на лунъ-тъ (мѣсець-тъ)! и съсъ всичко туй наше-то слънце е само една звѣзда отъ третъ-тъ величинъ въ стѣзвѣдіе-то на Персея! “Колко сж чудны дѣла-та ти, Господи! всичко съ мудрость си направиль.”

— Лѣнивы-тъ чловѣкъ е живъ по-гребенъ.

*) Единъ миль има 1760 ярда, сир. 2465 ¹⁰/₂₆ лакти,

СТИХОТВОРЕНИЕ.

Святѣли-тѣ.

Е-то сѣ-ме по-сѣ-вать де-ня и но-щя Вся-къ за-рань и ве-черъ и прѣзъ тѣм-ни-нѣ.

Въ хла-ди-нѣ и у сѣл-не-ченъ жа-ръ и у пекъ Е-то сѣ-мѣ-ся сѣ-е отъ всякъ че-ло-вѣкъ.

Какъ ли е же-тва — та? Какъ ли е же-тва — та? Какъ ли е же-тва — та?

1

Ето сѣме посѣвають деня и ношя,
 Всякъ зарань и вечеръ и у тѣмнинѣ,
 Въ хладнѣ и у сѣлнеченъ жаръ и у пекъ;
 Ето сѣме ся сѣе отъ всякъ человекъ.

Какъ ли е жьтва-та?

2

Святъ сѣмето словомъ и дѣломъ они.
 Безъ да виждать това нерадивѣ-тѣ вси;
 Тѣ съ прѣятельски думы, съ добры си дѣла,
 Въ скорбень часъ веселятъ, утѣшавать сердца.

Блага е жьтва-та.

3

Други пакъ благородни посѣвають дѣла;
 Хвърлятъ сѣме-то съ неуморимъ ржжъ;
 И кждѣто да стжнѣтъ отъ всякакъвъ родъ.
 Класове-тѣ ся сводѣтъ подъ златный тѣ плодъ.

Пълна е жьтва-та.

4

А пакъ други съсъ праздни ржжѣ тамъ стоятъ,
 Та посѣвають и тѣ, и безъ да ся свѣстѣтъ;
 Скорбь и гржжъ посѣвають за себе си тѣ,
 И тамъ плевель и кжжоль ще произрасте.

Горка е жьтва-та.

5

А деня ли ся сѣе, утѣмнѣ ли ношъ;
 Или въ немощъ было, иль въ стремителнѣ мощъ;
 Было дѣ было, явно или тайно въ кжжѣ;
 По широко поле, по утѣпканный пѣтъ,

Вѣрна е жьтва-та.

ИДОЛОПОКЛОНСКА НАБОЖНОСТЬ.

Единъ богать идолопоклонникъ въ Индѣжъ прѣди малко е далъ, като спомоществованѣ на храмъ-тѣ за единъ голѣмъ идолопоклонскый праздникъ, 30,000 окъ сладкы работы, 30,000 окъ захаръ, 1000 прѣмѣны дръхы, 1000 санджцы оризъ, овошѣ и пр.

Другъ единъ далъ 30,000 лиры освѣны по-всегодишно-то си спомоществованѣ което е 10,000 лиры Англѣйскы!

Не трѣбаше ли таквызи пожьртвованѣ отъ странѣ-тѣ на заблуждени-тѣ идолопоклонницы да посрамятъ христѣяны-тѣ? Колко редко виждамы отъ христѣяны-тѣ да показвать онжзи ревностъ кож-то показвать дуговерци-тѣ.

Ако за единъ идолъ, който е “нищо на свѣтъ-тѣ, който има очи, а не глѣда, има уши, а не чуе,” но е дѣло на чловѣчески ржжѣ, ако за това нѣщо ся намѣрва кой да иждивѣва таквызи суммы пары, богати-тѣ христѣяни за-що да не бждѣтъ готови подобно да иждивѣвать за да распространѣвать познанѣ-то на единаго истиннаго и живаго Бога?

Ако отъ всеувернѣж прѣданность къмъ единъ нѣмъ и мрсьенъ идолъ ставать таквызи пожьртвованѣ, каква трѣбаше да бжде наша-та прѣданность къмъ тогожи който даде себе си откупъ за насъ?

Въ Печатницѣ-тѣ на А. Минасѣанъ,
 у Джамлѣ-ханъ.